

A Magyar Asztronautikai Társaság Körlevele, 2019. július

Magyari Béla emléktáblájának avatása Kistarcsán

Az április 23-án megtartott eseményt a Magyar Asztronautikai Társaság és Kistarcsa Város Önkormányzata szervezte az úrfa mellett. Az ünnepségen részt vett **Magyari Béla** özvegye, Nagy Edit, a fia és leánya, Ferencz Orsolya űrkutatásért felelős miniszteri biztos, Vilajat Gulijev, Azerbajdzsán nagykövete, Vagit Alijev, azeri kulturális miniszterhelyettes, Hirn Attila, a MANT főtítkára, Schuminszky Nándor űrtörténeti előadó, Tóth Éva, a Tudományos Újságírók Klubja elnöke, és Pusztai Sándor, a Kornétás Kiadó cégvezetője és főszerkesztője.

Magyari Béla a magyar légierő repülőtisztje, I. osztályú vadászpilóta, a Szojuz–36 tartalékos űrhajója, a Magyar Népköztársaság űrhajója, mérnökdoktor, 2018. április 23-án hunyt el. Most egy évvel később Kistarcsán **emléktáblát avattak** az egykori asztronauta tiszteletére. A Csigaház előtti téren, az úrfánál, szakadó esőben először Solymosi Sándor polgármester mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy a Magyar Asztronautikai Társasággal közösen a város vezetése úgy látta, hogy ez a növekvő és emlékező földhalom méltó helyszíne lehet a magyar űrprogram egyik történelmi hőse emléktáblájának. Kistarcsa örömmel fogadta be a két éve ültetett juharfát, ami attól válhatott úrfává, hogy az ültetéskor a fa gyökerére került egy csipetnyi abból a kistarcsai földből, amelyet Schuminszky Nándor kezdeményezésére Charles Simonyi 2007-ben magával vitt a világűrbe, a Nemzetközi Űrállomásra, amiből aztán egy kevésnyi visszakerült Kistarcsára. Ezért nagy öröm és büszkeség Kistarcsának, hogy megemlékezhet Magyari Béla űrhajósról és otthont adhat a tiszteletére állított emléktáblának.

Ezt követően Ferencz Orsolya, az űrkutatásért felelős miniszteri biztos méltatta Magyari Béla munkásságát. Hirn Attila, a MANT főtítkára arról beszélt, hogy a magyar űrhajós sokak példaképe volt. Az emléktábla avatásán hozzászólt Schuminszky Nándor űrtörténeti előadó is, akit 35 éves barátság kötött Magyari Bélához. Felhívta a figyelmet az emléktábla különlegességére: a felső táblarész 49 cm × 49 cm, a vastagsága pedig 8 cm, az alsó talapzat magassága 64 cm (8 × 8 cm). Ha ezeket a számokat összerakjuk, akkor kiadódik Magyari Béla születési dátuma (1949.08.08.). A méltató beszédek után újabb csipetnyi földet helyeztek el az úrfa tövében a megjelent vendégek. Az azeri nagykövet és az azeri kulturális miniszterhelyettes Azerbajdzsánból hozott földdel tisztelgett Magyari Béla emléktáblájánál, de így került egy csipetnyi föld Fótról Bene László Vince által, illetve a lakihegyi adótorony tövéből is, amit a Kossuth Rádió munkatársa, Bicskei Beáta helyezett el tavaly az úrfa 1. születésnapján.

(Forrás: Kistarcsai Híradó, 2019/5. szám)

Magyar Űrkutatási Fórum 2019, Sopron

A MANT és a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont (CSFK) Geodéziai és Geofizikai Intézet (GGI) közös szervezésében 2019. április 24–26. között Sopronban rendezték a **Magyar Űrkutatási Fórum 2019** konferenciát. A helyszín az MTA CSFK GGI épülete (9400 Sopron Csatkai Endre u. 6–8.) volt.

A Magyar Űrkutatási Fórum a legrégebbi hagyományokkal rendelkező hazai űrkutatási szakmai-tudományos rendezvény. A kétévente rendezett konferenciák sorozatának története egészen 1972-ig nyúlik vissza. Széles körű bemutatkozási és kapcsolatteremtési lehetőséget teremt a magyar űrkutatás és az űripar szereplői, egyetemi hallgatók, doktoranduszok számára. Fórumot biztosít az űrkutatáshoz, űrtevékenységhez kapcsolódó tudományterületeken, műszaki fejlesztésekben elért friss hazai eredmények bemutatására, megvitatására. Elősegíti a véleménycserét, a meglévő szakmai kapcsolatok erősítését, új együttműködések kialakítását a hazai űrkutató közösségen belül.

Magyarország 2015 óta az Európai Űrügynökség (ESA) teljes jogú tagja, szóba kerülnek ennek tapasztalatai és első eredményei. Felismerve, hogy az űrtevékenység a magyar gazdasági fejlődés szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró ágazat, a Kormány idén márciusban úgy döntött, hogy további költségvetési forrásokat biztosít a hazai űrtevékenység fejlesztésének előmozdítására. A rendezvényt Ferencz Orsolya űrkutatásért felelős miniszteri biztos, Kiss László akadémikus, az MTA CSFK főigazgatója és

Bacsárdi László, a MANT alelnöke nyitotta meg. „Az emberiség mindennapi életében fokozott szerepe van és lesz az űrtevékenységnek. A Magyar Kormány a szektor megerősítése érdekében magasabb szintre helyezte a terület képviselőjét és 2019-től megduplázta a korábban erre a célra fordított költségvetési forrásokat. Ez lehetőséget ad arra, hogy Magyarország jobb pozícióba kerüljön a nemzetközi űrtevékenységben” – emelte ki köszöntőjében Ferencz Orsolya.

„A konferencia eredetileg egy vándorkonferencia volt, de 2015-ben a Geodéziai és Geofizikai Intézet lelkes szervezőbizottságának köszönhetően olyan jól sikerült az akkor Sopronban tartott rendezvény, hogy immáron harmadszor térünk vissza a hűség városába” – mondta megnyitójában Bacsárdi László, a szervezőbizottság társelnöke.

A Magyar Űrkutatási Fórum első napján a mintegy 80 résztvevő kerekasztal-beszélgetésen vitatta meg a készülő **Nemzeti Űrstratégiával** kapcsolatos kérdéseket. A három nap tudományos programjában közel 30 plenáris előadás és majdnem ugyanennyi poszter szerepelt, többek között az űrfizika, űridőjárás, napfizika, geofizika, légkörfizika, űrszillagászat, planetológia, földmegfigyelés, távközlés, adatelemzés témáiban. A konferencián meghívott előadást tartott Kiss László akadémikus, az MTA CSFK főigazgatója és Wesztergom Viktor, az MTA CSFK GGI igazgatója.

A program részletei, a konferencia három napja alatt készült fényképek, a szóbeli és poszter előadások kivonatát tartalmazó kötet, és majdan az egyes előadások alapján készülő kiadvány is elérhető (lesz) a rendezvény honlapján (www.muf2019.hu).

Közgyűlés 2019

Társaságunk május 10-én 15 órakor tartotta **éves beszámoló közgyűlését** az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar északi épülettömbjében, a 0.79-es teremben. Mivel a közgyűlés ekkor nem volt határozatképes, a meghívóban foglaltakkal összhangban a megismételt – és immár a jelenlevők számától függetlenül határozatképes – közgyűlés hivatalos napirendi pontjai fél órával későbbre tolódtak. A megjelentek addig Schuminszky Nándor *Érdekes képek az űrhajózás történetéből* című előadását élvezhették.

A közgyűlésen a megjelent 34 szavazati jogú tagtársunk meghallgatta és elfogadta a 2018. évi tevékenységről szóló beszámolót, a gazdasági beszámolót, a közhasznúsági jelentést és az Ellenőrző Bizottság beszámolóját. Elfogadtuk a 2019. évi költségvetés tervezett adatait is. A MANT tiszteleti tagjává választottuk *Apáthy Istvánt*, az űrtechnológiai területen végzett szakmai tevékenységéért, valamint a MANT-ért végzett munkájáért.

A beszámolók szövege és a közgyűlés jegyzőkönyve honlapunk megszokott helyén, *A Társaságról / Jegyzőkönyvek* menüpont alatt már hozzáférhető.

Űrtáborosaink – interjúkötet

Negyedszázados sikertörténet a MANT nyári ifjúsági űrtáborainak sorozata. A most megjelent interjúkötetben 12 egykori résztvevő eleveníti fel, mit adott neki a tábor. Az **Űrtáborosaink** című interjúkötet előszavában Almár Iván, a MANT örökös tiszteletbeli elnöke így fogalmaz: „Az ifjúsági űrtáborok egyesületünk késői, de nagyon sikeres gyermekei. Bármilyen hihetetlen, sem az éppen idén 60 éve megalakult Központi Asztronautikai Szakosztály, sem utóda, az 1986-ban létrejött MANT egészen 1994-ig nem szervezett ifjúsági táborokat. Talán senki nem gondolt arra, hogy szükség lenne rá. Pedig az immár 25 éves sikertörténet bizonyítja a program életképességét.”

A könyvben szereplő 12 interjúban egykori űrtábori résztvevők, ma már fiatal szakemberek – mérnökök, informatikusok, fizikusok, csillagászok – mutatkoznak be. Legtöbbjük valamilyen tudományos vagy műszaki pályán – még hozzá az űrkutatáshoz kapcsolódó területeken – ért és ér el sikereket. Trupka Zoltán beszélgetőpartnerei – névsorba rendezve Bacsárdi László, Bodó Zsófia, Csengeri Tímea, Hirn Attila, Könyves Vera, Markovits-Somogyi Rita, Milánkovich Dorottya, Pintér András, Várhegyi Zsolt, Vincze Miklós, Vizi J. Csenge és Werner Norbert – kivétel nélkül örömmel vállalkoztak az interjúra és visszaidézték, mennyire fontosnak tartják diákkoruk űrtáborait – nem csak az ott megszerzett tudást, de az arra az időszakra visszanyúló baráti és szakmai kapcsolatokat is.

A 76 oldalas kiadványunk a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával jelent meg. Az érdeklődők számára a 1500 Ft-os áron beszerezhető a MANT-nál, az erre vonatkozó kéréseket az iroda@mant.hu címre küldjék. Egyesületünk azon tagjainak, akik 2019-es tagdíjukat rendezték, a kötet egy példányát féláron (750 Ft-ért) biztosítjuk, és minden további példányt 1000 Ft-os áron szerezhetnek be.

Diák pályázatunk eredményhirdetése az űrhajózás napján

Április 12-én 10 órakor kezdődött az a rendezvényünk Budapesten, a XV. kerületi Asia Center bevérlőközpont egyik különtermében, amelynek keretében ünnepélyesen kihirdettük a 2018/2019-es tanévre meghirdetett „Az Apollo–11 holdraszállásának 50. évfordulója” című **diák pályázatunk eredményeit**, és a szép számban megjelent díjazottnak és felkészítőiknek átadtuk a jutalmakat.

A megnyitót követően először egy film (*The Eagle has landed – A Sas leszállt*) vetítésével idéztük fel a fél évszázaddal korábbi történelmi eseményeket. 2019. július 21-én lesz ugyanis 50 éve, hogy az Apollo–11 űrhajósainak személyében az emberiség első követői egy másik égitestre, a Holdra léptek. Az idei diák pályázat témája is az évfordulóhoz kapcsolódott. A diákok két korcsoportban, egyéniben és csapatokkal is indulhattak a versenyen, és egy sor különböző műfajban (esszéírás, rajz, bemutató, videó, számítógépes program, kísérlet, weboldal vagy blog készítése) adhattak számot fantáziájukról és tudásukról.

A megjelent érdeklődők a film után Both Előd előadását hallgathatták meg a Holdon járt űrjárművekről. Majd Schuminszky Nándor mutatta be a gazdag űrgyűjteményéből a helyszínen kiállított, az Apollo holdprogrammal kapcsolatos darabokat, például rakéta- és űrhajómodelleket, a küldetések jelvényeit. Miután mindenki megtekintette a kis kiállítást és választ kapott kérdéseire is, a díjak átadása következett. A nyertesek és különdíjasok Both Elődtől, a MANT elnökétől és Hirn Attilától, a MANT főtítkárától vehették át jutalmaikat.

A **nyertesek listáját** az alábbiakban közöljük. Nekik, és minden lelkes pályázónknak is gratulálunk az elvégzett munkájukhoz!

11–14 éves egyéni kategória

I. díj: Magyar Levéd (Érdi Batthyány Sportiskolai Általános Iskola, Érd)

I. díj: Séllyey Péter (Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium, Budapest, felkészítő: Komáromi Annamária)

II. díj: Bogár-Szabó Mihály (Bányai Júlia Gimnázium, Kecskemét, felkészítő: Bogár-Szabó Ádám)

II. díj: Böhm Kristóf (Apor Vilmos Római Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Kollégium, Győr, felkészítő tanár: Ábrahám Csaba)

III. díj: Kuti Péter (Áldás Utcai Általános Iskola, Budapest, felkészítő: Kuti Zoltán)

III. díj: Sipos Áron (Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium, Budapest, felkészítő tanár: Komáromi Annamária)

Küldöndíj: Lajos Bertalan (Gyulai Implom József Általános Iskola, Gyula, felkészítő tanár: Ökrös Márta)

Küldöndíj: Sipos Márton (Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium, Budapest, felkészítő tanár: Komáromi Annamária)

Küldöndíj: Bakos Réka (Kókai Imre Általános Iskola, Temerin, felkészítő: Ivankovity Mirjana)

11–14 éves csapat kategória

I. díj: Tölly Máté, Péjő Zsolt (Gyömrői II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Gyömrő, felkészítő: Szabóné Szócs Erika)

II. díj: Hofer Emily, Jahoda Orsolya (Veres Pálné Gimnázium, Budapest, felkészítő: Dégen Csaba)

III. díj: Szabó Benedek, Kovács Marcell (Kodolányi János Gimnázium és Szakgimnázium, Székesfehérvár, felkészítő: Gubáné Ármay Erika)

15–18 éves egyéni kategória

I. díj: Szabó Bence (felkészítő: Szabó Erika)

II. díj: Papp Marcell (Miskolci Herman Ottó Gimnázium, Miskolc, felkészítő: Fehérvári Dávid)

II. díj: Erdős Máttyás (Leövey Klára Gimnázium, Budapest, felkészítő: Kiss Ildikó)

III. díj: Piri Kornélia (Bajai III. Béla Gimnázium, Baja, felkészítő: Lőrincz Attila)

15–18 éves csapat kategória

I. díj: Takács István, Marton Izabella, Őri Balázs, Nagy Soma Bence (Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium és Széchenyi István Gimnázium, Sopron, felkészítő: Lang Ágota)

II. díj: Bogár-Szabó András, Somogyi Boglárka (Friedrich Schiller Gimnázium, Pilisvörösvár)

III. díj: Necseszán Boglárka, Necseszán Norbert Ferenc (Szent László Líceum, Nagyvárad, felkészítő: Necseszán Ferenc)

Hírek röviden

A Nagyberegi Református Líceum meghívására a MANT évek óta rendszeresen tesz ismeretterjesztő utazásokat a témában azzal a céllal, hogy az űrtevékenység legújabb eredményeit bemutassa a kárpátaljai fiatalok számára. Április 5–6-ára Milánkovich Dorottya (főtítkárhelyettes), Bacsárdi László (alelnök) és Sik

